

Fredrik Nilsson
010-224 55 25

Nr. 2014/002

2014-01-15

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11930
404 39 Göteborg

Skrivelse till HaV från Vänerns samförvaltning Fiske - förbättrad kvalitetssäkring av insjöfiskets statistik

Vänern är den i särklass viktigaste sjön för svenskt yrkesfiske i insjövattnen. Mellan 70 och 80 yrkesfiskare bedriver idag ett fiske som främst är inriktat på siklöja, gös, abborre, lax/öring, ål och kräftor. En tillförlitlig fångststatistik och mått på redskapsanvändning, tillsammans med fiskerioberoende beståndsovervakning är helt avgörande för att rätt beslut skall kunna fattas av förvaltande myndigheter. Inom Samförvaltningen av fiskefrågor för Vänern råder det en enighet om att fångststatistiken inte håller den kvalitet som krävs för förvaltningen. Detta har lett till att fångst- och redskapsanvändningsstatistiken allt oftare ifrågasatts, och anses generellt vara otillförlitlig av såväl forskare och myndighetspersonal som brukare. Det har även tagits ett initiativ för att MSC-märka delar av Vänerfisket vilket kräver beståndsuppskattningar med god kvalitet på underlagsdata.

Fiskare med yrkesfiskelicens i Vänern är enligt 7 kap. Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område skyldiga att redovisa sin fångst till Havs- och vattenmyndigheten. Redovisningen ska ske månadsvis enligt en särskild journal där fångsten redovisas per redskap i respektive delområde i sjön. Antalet använda redskap och fångsten redovisas per dag. Alla kommersiellt viktiga arter redovisas, dock inte karpfisk (cyp-rinider), undantaget aspen. Vänern är indelad i fem delområden.

Den fångststatistik som yrkesfiskarna rapporterar in till Havs- och vattenmyndigheten behöver vara av sådan kvalitet att den kan användas för att beskriva trender i fisket och användas till skattningar av tillgången på fångstbar fisk. Ett exempel på problem för uppföljningen är att samma typ av nät (laxgarn) används och redovisas för både gös och laxfisket, även om fisket sker på olika platser och djup. Det går alltså inte att särskilja fisketrycket på dessa båda arter. Ett annat exempel är att stora mängder bifångster av karpfisk idag används som kräftbete, men inte registreras i statistiken. Även sjöns geografiska fångstområden bör ses över. För några år sedan flyttades datahanteringen och rapporteringen från Sötvattenslaboratoriet till Fiskeriverket och sedan Havs- och vattenmyndigheten, vilket av många, inte minst fiskarna själva, har upplevts som en försämring. Då gjordes även förändringar av rapporteringsformuläret vilket försämrade möjligheterna att använda data inom förvaltningen. Kvalitetssäkringen av data är inte tillräcklig då det vid ett flertal tillfällen har visat sig att uppenbara fel förekommit i sammanställningen över yrkesfiskets fångster i Vänern. Felaktiga

Postadress
Vänerkansliet
Länsstyrelsen
542 85 Mariestad

Besöksadress
Hamngatan 1

Organisationsnr.
873202-4297

Telefonnummer
010-224 55 25

Postgiro
619 85 46-1

Faxnummer
010-2245013

Bankgiro
5203-8627

E-post
fredrik.nilsson@lansstyrelsen.se

Webbplats
www.vanern.se

fiskarter har rapporterats och fiskares fångster ha hamnat i fel sjö etc. Rapporteringen görs heller inte på ett likartat sätt mellan fiskarena.

Förslag:

Samförvaltningen i Väner anser inte att nuvarande hantering av yrkesfiskets fångststatistik är tillfredsställande, och önskar att Havs- och vattenmyndigheten så snart som möjligt prioriterar kvalitetsgranskning och uppgradering av rapporteringssystemet.

Fiskarens rapportering (ifyllande av blanketterna) bör kvalitetssäkras. Exempelvis måste den initiala kvalitetssäkringen omfatta alla delar av rapporterna (fiskare, arter, fångstområden och redskap). Rapporterna ska därefter så snart som möjligt rutinmässigt rapporteras till Länsstyrelserna som underlag för den regionala förvaltningen. Havs- och vattenmyndigheten bör även överväga att delegera uppdraget att sköta rapporteringen och kvalitetssäkringen.

Sötvattensjournalen bör anpassas till behovet av information i förvaltningen. En dialog bör inledas för att revidera journalerna och rapporteringsområden. Samordning bör ske med övriga insjöar i landet.

Marita Bengtsson
Ordf. Vänerns vattenvårdsförbund
Ordf. Samförvaltning fiske

Fredrik Nilsson
Sakkunring fiske
Vänerns vattenvårdsförbund